

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno: Jiří Beran
E-mail: jirka.beran@centrum.cz
Studijní obor: Teritoriální studia
Semestr a školní rok zahájení práce: Letní 2016/2017
Semestr a školní rok ukončení práce: Zimní 2018/2019
Vedoucí bakalářského semináře: doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc.
Vedoucí práce: PhDr. Slavomír Horák, PhD.
Název práce: Vztahy Rusko-Západ na pozadí tzv. Ukrajinské krize
Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek): Tato práce si klade za cíl zjistit příčiny tzv. ukrajinské krize, která započala na přelomu let 2013/2014 demonstracemi v ukrajinských městech proti režimu prezidenta Janukovyče a postupně eskalovala v anexi poloostrova Krym Ruskou federací a ve válku na východní Ukrajině. Tato práce se také snaží najít příčiny obecnější krize ve vztazích mezi Západem a Ruskem, s níž je ukrajinská krize úzce spojena. Dále je pak úkolem práce zjistit, zdali by se tato dvojí krize nedala vyřešit tak, že by Ukrajina vyhlásila neutralitu a nesnažila se o bližší integraci do západních struktur, tedy Evropské unie a NATO a zdali by přijetí ukrajinské neutrality ve svém důsledku nepomohlo zlepšit i vztahy mezi Západem a Ruskem. Jako vzory pro možné řešení krize vyhlášením neutrality Ukrajinou poslouží dva státy, které se během studené války nacházely v podobné situaci, Rakousko a Finsko.
Zdůvodnění úprav a změn tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek): Téma nebylo změněno, pouze upřesněny teze práce, jedna teze byla přidána: "Řešení ukrajinské krize vyhlášením ukrajinské neutrality bude mít za následek i zlepšení vztahů Rusko – Západ." Důvodem bylo lépe strukturovat práci a tematizovat i možné výstupy po zodpovězení otázky ohledně dvou původních tezí.
Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu): 1 Úvod 2 Konflikt na Ukrajině 3 Příčiny krize 4 Neutralita Finska a Rakouska jako inspirace pro řešení Ukrajinské otázky 5 Úvahy a analýzy 6 Závěr 7 Literatura a použité zdroje
Prameny a literatura (výběrová bibliografie, max. 30 hlavních titulů): Monografie, knižní publikace: Bischof Günter: Rakousko v první studené válce 1945-1955. Praha. Academia 2017 Budil, T. Ivo: Dějiny Skandinávie. Praha. Triton - Metropolitan University Prague Press 2017 Jutikkala, Eino: Dějiny Finska. Praha. Nakladatelství Lidové noviny 2001, str. 264 Rychlík Jan; Zilynskij Bohdan; Magocsi Paul R: Dějiny Ukrajiny. Praha. Nakladatelství Šír Jan: Ruská agrese proti Ukrajině. Praha. Nakladatelství Karolinum 2017 Syrůček Milan: Rusko-ukrajinské vztahy. Mýty a skutečnost. Praha. Grada 2015

Zygar Michail: Všichni muži Kremlu. Stručná historie současného Ruska. Příbram, Pistorius a Olšanská 2016

Friedman George: Ohrožená Evropa. Rodící se krize. Praha. Nakladatelství Tomáš Krsek 2015

Rice, Condoleeza: No higher honor: a memoir of my years in Washington. New York. Broadway Books 2011

Kegley Charles: World Politics. Trend and Transformation. Boston. Wadsworth Cengage Learning 2007.

Sušová-Salminen, Veronika: Putin. Nezkreslená zpráva o mocném muži a jeho zemi. Praha. Daranus 2015

Laqueur Walter: Putin a putinismus. Rusko a jeho perspektivy jeho soužití se Západem. Praha. Prostor 2016

Baturin, Jurij Michajlovič: Jelcinova epocha 1988-2000. Od Gorbačova k Putinovi - obrazy z moderních dějin Ruska. Praha. Euromedia Group 2003

Tsygankov, P. Andrei: Russia's foreign policy. Change and continuity in national identity. United Kingdom. Rowman and Littlefield Publishers, Inc. 2010

Wilson Andrew: Ukraine Crisis. What it means for the West. New Haven and London. Yale University press 2014

Pomerantsev, Peter: Nic není pravda a všechno je možné. Praha. Dokořán 2016

Asmus, Ronald, D.: A little war that shook the world: Georgia, Russia, and the future of the West. New York. Palgrave Macmillan 2010.

Shevtosova Lilia: Putin's Russia. Washington DC. Carnegie Endowment for international peace. 2005

Bröckers Mathias, Schreyer Paul: My jsme ti dobří. Praha. Nakladatelství Jaro 2014

Nálevka Vladimír: Koncert velmocí. Mezinárodní vztahy v letech 1871-1914. Praha, Triton 2006.

Otázka neutrality:

Potočný Miroslav, Ondřej Jan: Mezinárodní právo veřejné - Zvláštní část. 4., doplněné a

Potočný Miroslav, Ondřej Jan: Vybrané dokumenty ke studiu mezinárodního práva veřejného. sv. V, Praha 1992.

„Včerejší recepty už neplatí“, Thüerer Daniel, Hospodářské noviny 15.1.1999, <https://archiv.ihned.cz/c1-826195-vcerejsi-recepty-uz-neplati> (cit. 18.8.2018)

„Proměna neutrality – Případ Finska a Rakouska“, Maťátková Kristýna, Obrana a strategie, 2/2016, str. 19-40, <https://www.obranaastrategie.cz/cs/archiv/rocnik-2016/2-2016/clanky/promena-neutrality-pripad-finska-a-rakouska.html> (cit. 25.11.2018)

„Lukewarm Neutrality in a Cold War? The Case of Austria“, Schmidl, A. Erwin: Journal of Cold War Studies 18(4):36-50 October 2016

„Neutrality as Identity? Finland's Quest for Security in the Cold War“, Aunesluoma Juhana, Rainio-Niemi Johanna, Journal of Cold War Studies 18(4):51-78 · October 2016

Otázka neutrality pro Ukrajinu

„Ukraine's Neutrality: A Myth or Reality?“, Viktorija Potapkina, 30.11.2010, <https://www.e-ir.info/2010/11/30/ukraine%E2%80%99s-neutrality-a-myth-or-reality/> (cit. 29.9.2018)

„Is Neutrality a Solution for Ukraine?“ Infographic, Euromaidan Press, 20.1.2017, <http://euromaidanpress.com/2017/01/20/is-neutrality-a-solution-for-ukraine/> (cit. 29.9.2018)

„Austrian neutrality is no model for Ukraine“, Fehlinger Gunther, Euromaidan Press, 27.4.2017, <http://euromaidanpress.com/2017/04/27/austrian-neutrality-is-no-model-for-ukraine/>

„Is Neutrality a Solution for Ukraine's Security“, Maksymenko Iryna, str. 118-119. in. Stepanenko Viktor a Pylynskyi Yaroslav (eds): Ukraine after the Euromaidan. Challenges and Hopes. Peter Lang AG, International Academic Publishers, Bern 2015

“Ukraine: Europe’s Linchpin: Preserving Independence”, Mroz, J. E., Pavliuk, O., Foreign Affairs, str. 52-62, <https://www.foreignaffairs.com/articles/russia-fsu/1996-05-01/ukraine-europe-s-linchpin-preserving-independence> , (cit. 15.5.2018)

„Je rakouská neutralita řešením pro Ukrajinu?“, Raduševič Mirko, literarky.cz,16.2.2015, <http://literarky.cz/politika/svet/19296-je-rakouska-neutralita-ee-nim-pro-ukrajinu>, (cit. 15.5.2018)

„Austrian Neutrality: A Model for Ukraine“, Gady Franz, S., The National Interest, 6.3.2014, <http://nationalinterest.org/commentary/austrian-neutrality-model-ukraine-10005>, (cit. 15.5.2018)

„To settle the Ukraine crisis, start at the end.“, Kissinger A. Henry, The Washington Post, 5.3.2014, https://www.washingtonpost.com/opinions/henry-kissinger-to-settle-the-ukraine-crisis-start-at-the-end/2014/03/05/46dad868-a496-11e3-8466-d34c451760b9_story.html?noredirect=on&utm_term=.676f94475fec (cit. 17.11.2018)

„Finlandizace aneb kam vede třetí cesta“, Skálová Barbora, Acta Universitatis Carolinae – Studia Territorialia, vol 12, no. 1, 2012, <http://stuter.fsv.cuni.cz/index.php/stuter/article/view/514/465> (cit. 15.5.2018)

„Finlandizace a neutralita? Nejen přeludy“, Miloš Balabán, Aktuálně, 16.5.2014, <http://blog.aktualne.cz/blogy/milos-balaban.php?itemid=22916>, (cit. 15.5.2018)

„Sofi Oksanenová odrazuje Ukrajinu od finské cesty“, Raduševič Mirko, literarky.cz, 13.10.2014, <http://literarky.cz/literatura/recenze/18493-sofi-oksanenova-odrazuje-ukrajinu-od-finske-cesty>, (cit. 15.5.2018)

George Maude, „Has Finland Been Finlandized?“, in Soviet Foreign Policy Toward Western Europe, eds. George Ginsburgs and Alvin Z. Rubinstein, New York: Praeger, 1978, str. 43-44.

Současné Rusko a vztahy Rusko – Západ:

„Russian Politics Under Putin“, Pavlovsky Gleb, Foreign Affairs May/June 2016. <https://www.foreignaffairs.com/articles/russia-fsu/2016-04-18/russian-politics-under-putin> (cit. 25.11.2018)

“The Russian System: a View From the Inside”, Pavlovsky Gleb, Wilson center, 9.11.2016, <https://www.wilsoncenter.org/blog-post/the-russian-system-view-the-inside> (cit. 25.11.2018)

„Regional disparities and economic growth in Russia: new growth patterns and catching up“, Benini Roberta, Czyzewski, Springer Science and Business Media 2007, str. 95-97

„Western delusions triggered this conflict and Russians will not yield“, Karaganov Sergey, 15.9.2014, <http://karaganov.ru/en/news/349>, (citováno 18.4.2018)

„The Ukraine crisis is not what it seems“, Robert Wade, LSE Research Online, duben 2015. (cit. 20.6.2018)

“Why the Ukraine Crisis Is the West’s Fault. The Liberal Delusions That Provoked Putin”, Mearsheimer John J., Foreign Affairs, September/October 2014, <https://www.foreignaffairs.com/articles/russia-fsu/2014-08-18/why-ukraine-crisis-west-s-fault> (30.9.2018)

„Faulty Powers. Who Started the Ukraine Crisis?“, McFaul Michael; Sestanovich Stephen; Mearsheimer John J., Foreign Affairs, November/December 2014, <https://www.foreignaffairs.com/articles/eastern-europe-caucasus/2014-10-17/faulty-powers> (cit. 30.9.2018)

Podpis studenta a datum

13. března 2019

Schváleno

Datum

Podpis

Vedoucí práce

Vedoucí bakalářského semináře

Garant oboru

